

Minder bekende locaties in Gent

UCO KANTOREN

Daniël Van Ryssel

In 1917 namen enkele textielondernemers het besluit dadelijk na de bevrijding het vennootschap Union Cotonnière (UCO) op te richten. Kapitaal: 16 miljoen, vertegenwoordigd door 32.000 aandelen. In 1949 werd Cotonnière E.J. Braun opgenomen als 16de fabriek van het textielconglomeraat. Bedrijven van Union Cotonnière waren toen: Tissage Cruyplants, Stalhof 57; Tissage de Hemptinne, Opgeëistenlaan 4; Tissage Uyttendaele, Stropkaai 32; Cotonnière Braun, Maïsstraat 146; Cotonnière Galveston, Wiedauwkaai 52; Filature Rooigem, Drongensteenweg 159; Cotonnière de Gand, Kantienberg 42; Filature DesmetGuequier, Oude Vest 80, allen in Gent. Cotonnière Rennaisienne, Ninovestraat 90, Ronse; Tissage Dupont, Gefusilleerdenlaan 8, Ronse; Cotonnière d'Assebrouck, Nijverheidsstraat 7, Assebroek; Cotonnière de Mouscron, rue de la Filature, 17, Moeskroen.

Kort na haar stichting in 1919 liet de Union Cotonnière haar kantoren overbrengen van de Voldersstraat naar de Savaanstraat. Daar zouden ze ongeveer dertig jaar blijven. Toen ruimere lokalen noodzakelijk bleken, werd de zetel overgebracht naar de voormalige katoenspinnerij Schaetsaert en Zonen in de Sint-Pietersnieuwstraat 29, naast het feestlokaal Vooruit. De fabriek werd omgebouwd, deels tot appartementen, deels tot de maatschappelijke zetel van UCO. Dit gebouw doet thans dienst als rectoraat van de universiteit.

Nog eens tien jaar later werd uitgekeken naar een nieuw administratief en commercieel centrum. De plaatskeuze, aan de Schelde, net over de Sint-Lievensbrug, mag als zeer bedacht en geslaagd worden genoemd. Baron Braun wist in 1957 reeds dat hier binnen enkele jaren de op- en afritten van de autostrade zouden komen en hij kwam te weet dat er uitgebreide urbanisatieplannen bestonden voor die zone. Bovendien lag de bedrijfsbelasting in Ledeberg lager dan in Gent... Braun had in Karlsruhe het hoofdkantoor van een Verzekeringsmaatschappij gezien, ontworpen door architect Theodor Kelter (1907-1982). Het eerste torengebouw van een bedrijf in Gent, dat zag hij wel zitten.

In 1958 werd architect Kelter de opdracht gegeven een studieontwerp te maken.

Op de terreinen stond een oud fabrieksgebouw. Er werd gekozen voor een grondvesting op veertien betonnen pijlers, die zeven meter boven de grond uitsteken. Er zijn veertien niveaus en de totale hoogte bedraagt 50 meter. Het gebouw, naar het Oosten gericht, is rechthoekig en heeft een lengte van twintig modules van 1,80 m, 100 meter lang, uitsluitend vervaardigd in aluminium en glas. De zijkanten bestaan uit blinde muren, zeventien meter breed. Er zijn elf verdiepingen. Het gebouw bestaat eigenlijk uit twee symmetrische delen. Vandaar ook twee liften. Als de Union Cotonnière ooit failliet zou gaan, kon het gemakkelijk tot een wooncomplex worden omgevormd. Achteraan een centraal magazijn met een oppervlakte van 8.000 vierkante meter. Een

deel van de gemeentegrond werd ingepalmd om er een parking van te maken. Op het gelijkvloers de liften, een grote hal en een conferentiezaal. De eerste tot en met de zesde verdieping zijn verkoopdiensten. De centrale boekhouding bevindt zich op de zevende en achtste verdieping. Op de negende verdieping de burelen van de beheerders en het secretariaat. Op de tiende verdieping de raadzaal, van waaruit men, veertig meter boven de stad, kan genieten van een heerlijk panorama: de Schelde, het Zuidpark, de drukke verkeerslanen, de torens van Gent. De volautomatische centrale verwarming en centrales voor luchtconditionering lossen alle klimaatregelingsproblemen op. Het gebouw is een schoolvoorbeeld van de moderne architectuur van de jaren vijftig. Op 14

september 1959 waren alle diensten van de Sint Pietersnieuwstraat reeds overgebracht naar het nieuwe gebouw.

De elfde verdieping was de privéwoning van baron Braun. Maar... hij had eerder reeds in een Frans kasteel de houten wandbekleding voor de muren gekocht en die was te hoog voor een normale bouwlaag. Dus werd de hoogste verdieping iets hoger gebouwd. Daar ontving hij zijn hoge gasten en beroemdheden uit de filmwereld. Baron Emiel Jean Braun (Gent 1879 - Heusden 1968) was ook kunstschilder. Hij schilderde landschappen en jachtaferelen met een helder palet, verwant aan het impressionisme en noemde zichzelf een 'zondagschilder'. Emile Braun nam deel aan de driejaarlijkse Gentse

kunstsalons. Hij was ook provincieraadslid en volksvertegenwoordiger. UCO kon uiteindelijk niet meer concurreren tegen de lage kosten productie in Oost-Europa. Nadat het textielconglomeraat de kantoren verliet, werd het gebouw geruime tijd ingenomen door de Vlerickschool. Vanaf 2006 is de hele Bellevue toren verhuurd aan verschillende bedrijven. Achter de toren is inmiddels een nog net iets hoger en omvangrijker, maar helaas inspiratieloos torencomplex gebouwd, de Zuiderpoort, door de architecten Verbaenen en Donck, waarvan een deel wordt ingenomen door diensten van het Ministerie van Financiën. Tussen de Bellevue toren en de Schelde werd een lager gebouw met een rondboogdak neergezet, een bekroond ontwerp van architect Jo Crepain, dat wordt betrokken door de bank KBC.

Literatuur

Brochures en fotoboeken uitgegeven door UCO.
Internet.

Afbeeldingen

Afb. 1. UCO in de Sint-Pietersnieuwstraat 29 (verz. L. Devriese)
Afb. 2. UCO gebouw te Ledeborg Bellevue (verz. R. Heughebaert)